

TILINTARKASTUKSEN LOPPURAPORTTI

Porin kaupunki

6.5.2025

TILINTARKASTUKSEN RAPORTOINTI

Tilintarkastuksen työohjelma on esitetty tarkastuslautakunnalle kokouksessa 10.8.2024

Väliraportti annettiin tarkastuslautakunnalle tilintarkastuksen toteutumisen seurantaan varten tarkastuslautakunnan kokouksessa 10.12.2024.

HALLINNON LAILLISUUS: TOIMIELINTEN PÄÄTÖKSET

Tarkastuksen tavoite ja toteuttaminen

Tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että kaupungin hallinnossa noudatetaan sitä koskevaa lainsäädäntöä ja valtuuston päätöksiä.

Tarkastuksessa kiinnitettiin ensisijaisesti huomiota kuntalain ja kaupunginvaltuuston päätösten noudattamiseen.

Tarkastus suoritettiin käymällä läpi hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päätöksiä.

Keskeiset havainnot ja johtopäätös

Kaupunginvaltuuston päätöksissä ei havaittu ristiriitaisuuksia kuntalain tai hallintosäännön määräyksien kanssa.

Kaupunginvaltuuston päätöksissä ei havaittu ristiriitaisuuksia kuntalain tai hallintosäännön määräyksien kanssa.

Tarkastetut päätökset oli perusteltu asianmukaisesti.

HALLINNON LAILLISUUS: TOIMIELINTEN PÄÄTÖKSET

Tarkastuksen tavoite ja toteuttaminen

Tarkastuksen tavoitteena oli varmistua päätösten lain- ja sääntöjenmukaisuudesta. Lisäksi tavoitteena oli varmistua toimivallan, päätösten perustelujen, otto-oikeuden toteutumisen, oikaisuvaatimus- ja muutoksenhakukäytäntöjen sekä päätösten toimeenpanon asianmukaisuudesta. Tarkastus kohdennettiin teknisen lautakunnan ja sivistyslautakunnan päätöksiin. Tarkastus suoritettiin käymällä läpi lautakuntien päätöksiä ajalta 1.1.-31.12.2024

Keskeiset havainnot ja johtopäätös

Tarkastuksessa havaittiin, että merkittävästä osasta lautakuntien päätöksiä puuttui merkintä toimivallan perusteesta.

Suosittellemme, että toimielinten pöytäkirjoihin ja viranhaltijoiden päätöksiin merkitään selkeästi ja yhdenmukaisesti se normi, johon kyseisen päätöksen tekemisen toimivalta perustuu.

HALLINNON LAILLISUUS: TOIMIELINTEN PÄÄTÖKSET/LIIKELAITOKSET

Tarkastuksen tavoite ja toteuttaminen

Tarkastuksen tavoitteena oli varmistua päätösten lain- ja sääntöjenmukaisuudesta. Lisäksi tavoitteena oli varmistua toimivallan, päätösten perustelujen, otto-oikeuden toteutumisen, oikaisuvaatimus- ja muutoksenhakukäytäntöjen sekä päätösten toimeenpanon asianmukaisuudesta. Tarkastus kohdennettiin Palveluliikelaitoksen johtokunnan ja Porin Vesi -liikelaitoksen johtokunnan päätöksiin. Tarkastus suoritettiin käymällä läpi johtokuntien päätöksiä ajalta 1.1.2024-31.12.2024

Keskeiset havainnot ja johtopäätös

Tarkastuksessa havaittiin, että osasta johtokuntien päätöksiä puuttui merkintä toimivallan perusteesta.

Suosittellemme, että toimielinten pöytäkirjoihin ja viranhaltijoiden päätöksiin merkitään selkeästi ja yhdenmukaisesti se normi, johon kyseisen päätöksen tekemisen toimivalta perustuu.

HALLINNON LAILLISUUS: VIRANHALTIJOIDEN PÄÄTÖKSET

Tarkastuksen tavoite ja toteuttaminen

Tarkastuksen tavoite oli varmistaa, että kaupungin hallinnossa noudatetaan sitä koskevaa lainsäädäntöä, johtosääntöjä ja määräyksiä.

Tarkastus suoritettiin käymällä läpi hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa kaupunginjohtajan, Porin Vesi -liikelaitoksen toimitusjohtajan, infrayksikön päällikön sekä talous- ja hallintojohtajan päätöksiä.

Keskeiset havainnot ja johtopäätös

Tarkastetuissa päätöksissä ei havaittu toimivallan ylityksiä.

Tarkastetuissa päätöksissä oli esitetty päätöksen tekemisen toimivallan peruste.

TALOUSARVION JA KÄYTTÖSUUNNITELMIEN HALLINNOLLINEN KÄSITTELY

Tarkastuksen tavoite ja toteuttaminen

Tarkastuksen tavoitteena oli varmistua talousarvion rakenteen asianmukaisuudesta ja varmistaa, että käyttösuunnitelmat on hyväksytty valtuuston talousarvion mukaisina.

Tarkastuksessa käytiin läpi kaupungin talousarviota ja -suunnitelmaa 2024-2026 sekä toimielinten vahvistamia käyttösuunnitelmia.

Keskeiset havainnot ja johtopäätös

Investointihankkeiden yhteydessä ei ole kaikkien investointien osalta esitetty aikaisemmin toteutuneita kustannuksia.

Sisäisten tulojen ja menojen yhdenmukaisuudesta ei löydy mainintaa.

SISÄINEN VALVONTA/ SOPIMUSTEN HALLINTA

Tarkastuksen tavoite ja toteuttaminen

Tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että sopimusten hallinta ja valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Tavoite oli myös varmistaa, että hankinnat on tehty hankintalakia ja sääntöjä noudattaen.

Tarkastuksessa käytiin läpi sopimusten hallintaa koskevaa ohjeistusta ja päätöksiä. Lisäksi haastateltiin Porin kaupungin hankintapäällikköä.

Keskeiset havainnot ja johtopäätös

Sopimustenhallintaa ei vielä toteuteta kaikilta osin yhdenmukaisesti. Keväällä 2024 on aloitettu sopimushallinnan ohjeistuksen ja käytäntöjen päivittäminen johtavan juristin, juristitiimin ja hankintapalvelujen kanssa.

- *Suosittellemme edelleen jatkamaan sopimushallinnan ohjeistuksen kehittämistä ja sopimusten keskittämistä yhdenmukaisesti tarkoituksenmukaiseen järjestelmään.*

KORKOSUOJAUSINSTRUMENTTIEN KIRJANPITOKÄSITTELY

Tarkastuksen tavoite ja toteuttaminen

Tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että korkosuojausinstrumentit on käsitelty kirjanpito-ohjeiden mukaisesti. Tarkastus suoritettiin haastattelemalla rahoituspäällikköä ja kirjanpitäjää.

Keskeiset havainnot ja johtopäätös

Tarkastuksen perusteella korkosuojausinstrumenttien kirjanpitokäsittelyssä ei havaittu huomautettavaa. Vuonna 2024 korkosuojausinstrumenteista on päivitetyn hallintosäännön mukaisesti vastannut talous- ja hallintojohtaja. Vuoden 2024 aikana kaupunginvaltuusto hyväksyi Rahoituksen ja sijoitustoiminnan periaatteet, joissa ohjeistetaan myös korkosuojausinstrumenttien käsittelyä aiempaa tarkemmin.

Tilinpäätöksen tarkastuksessa käytiin lisäksi läpi, että korkosuojaukset on esitetty liitetiedoissa asianmukaisesti.

SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN

Tarkastuksen tavoite ja toteuttaminen

Tarkastuksen tavoitteena oli varmistua siitä, että kaupungin sisäisen valvonnan selonteko on laadittu kirjanpitolautakunnan yleisohjeen ja kaupungin omien sääntöjen ja ohjeistusten mukaisesti. Tarkastuksen tavoitteena oli myös varmistua sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä kaupungissa ja kaupunkikonsernissa.

Keskeiset havainnot ja johtopäätös

Tarkastuksen perusteella riskienhallinnan ohjeistus on vuodelta 2014 ja edelleen päivittämättä. Tarkastukseen saadun tiedon mukaan riskienhallinnan johtoryhmän kokoontunut vain kerran tilikaudella 2024.

Sisäisen valvonnan selontekoon sisältyy kuntajaoston tilinpäätösyleisohjeessa mainittuja asiakokonaisuuksia.

Suositlemme päivittämään riskienhallinnan ohjeistukset ja täsmentämään vastuut uuden turvallisuuspäällikön rekrytoinnin myötä.

Suositlemme varmistamaan, että riskienhallintaan on osoitettu riittävät resurssit. Näkemyksemme mukaan riskienhallintaan osoitettu henkilöstöresurssi on vähäistä.

SISÄINEN VALVONTA/ KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMINEN

Tarkastuksen tavoite ja toteuttaminen

Tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että kaupungin konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Tarkastus suoritettiin perehtymällä voimassa olevaan konserniohjeeseen. Lisäksi perehdyttiin kaupunginhallituksen pöytäkirjoihin konsernivalvonnan toteutumisen varmistamiseksi sekä perehdyttiin konserniyhteisöjen kaupunginhallitukselle toimittamiin osavuosisiraportteihin. Tarkastuksessa haastateltiin konsernivalvonnan toteuttamiseen liittyen myös kaupunkikehitys- ja omistajaohjausyksikön controlleria.

SISÄINEN VALVONTA/ KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMINEN

Keskeiset havainnot ja johtopäätös

Tarkastuksessa ei todettu olennaista huomautettavaa. Konserniohje on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 22.3.2021, ja se sisältää kuntalaissa määritellyt asiat. Konserniohjeessa määrätään yhtiöiden osavuosisiraportoinnista. Tytäryhteisö raportoi toiminnastaan säännönmukaisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa, mutta Porin kaupunkikonsernin kaikki strategiset tytäryhtiöt raportoivat neljä kertaa vuodessa.

Talousarvion 2024 täytäntöönpano-ohjeissa on täsmennetty raportointia koskevaa linjausta siten, että kaikki tytäryhtiöt raportoivat kaksi kertaa tilikauden aikana, puolivuotisraportti kesäkuun lopun tilanteesta sekä tilinpäätösraportti. Haastattelun mukaan konserniohje päivitetään tilikauden 2025 aikana.

Strategisten yhtiöiden ja muiden yhtiöiden puolivuotisraportointi on tapahtunut talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti. Strategiset yhtiöt ovat raportoineet kuitenkin myös neljännesvuosittain. Suosittelemme jatkossa varmistamaan, että konserniohje ja muut ohjeistukset ovat keskenään yhdenmukaisia.

Tarkastuksen tavoite ja toteuttaminen

Tarkastuksen tavoitteena oli varmistaa, että kaupungin tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot kaupungin tilikauden tuloksesta ja taloudellisesta asemasta ja että ne on olennaisilta osin laadittu niistä annettujen määräysten ja säännösten mukaisesti. Tilinpäätös tarkastettiin hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa.

Tarkastus suoritettiin tarkastamalla kaupungin tuloslaskelman ja taseen keskeisiä eriä, tase-erittelyjä, tilinpäätöslaskelmien muodostamista ja sisältöä, tunnuslukuja, toimintakertomus sekä tilinpäätöksen liitetietoja ja liitetietojen erittelyjä. Talousarvion toteutumista tarkastettiin sen varmentamiseksi, ettei olennaisia sitovien erien talousarviopoikkeamia toteutunut. Lisäksi tarkastettiin liikelaitosten tilinpäätökset ja konsernitilinpäätös.

Keskeiset havainnot ja johtopäätös

Tarkastuksen aikana tehtiin vähäisiä korjauksia liitetietoihin.

Tarkastuksessa ei todettu olennaista huomautettavaa.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnolla 116/2017 on annettu ohjeita kuntien suojaustarkoituksessa tehtyjen koronvaihtosopimusten käsittelystä kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä. Lausunnon mukaan johdannaissopimusten luonne ratkaisee kirjanpitokäsittelyn. Jos kirjanpitovelvollisen johto katsoo johdannaissopimusten olevan suojaavia, tulee tämä seikka todentaa ja dokumentoida sekä kuvata tilinpäätöksessä. Kaupunki esittää voimassaolevat johdannaissopimukset liitetiedoissa ja sopimuksia voidaan tiedossa olevien seikkojen perusteella pitää suojaavina.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN TARKASTUS

Tarkastuksen tavoite ja toteuttaminen

Tavoitteena oli varmistua siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kuntakonsernin tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tarkastuksessa hyödynnettiin analyttistä tarkastusta, tarkastettiin yhdisteltävien tietojen keräämistä, laskentaperiaatteiden yhdenmukaistamista, yhdistely- ja eliminointikirjauksia sekä tilinpäätöstietojen esittämistä.

Keskeiset havainnot ja johtopäätös

Tarkastuksen aikana tehtiin vähäisiä korjauksia konsernin liitetietoihin. Konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan kuntakonsernin taloudesta ja toiminnasta.